

INFORME FINAL DEL PROJECTE DE MILLORA I INNOVACIÓ DOCENT

“L’APRENTATGE DEL DRET EN ANGLÈS: UNA EXPERIÈNCIA PILOT DE MILLORA EN L’APRENTATGE SIMULTANI DELS CONTINGUTS JURÍDICS I DE LA COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA”

1. DADES DEL PROJECTE

Codi PID: 2015PID-UB/035

Responsable: Markus González Beilfuss, professor titular de Dret Constitucional

Participants: Berta Roca Acedo, tècnica de millora de la qualitat docent de la Facultat de Dret (MID-Dret); Natàlia Judith Laso Martín, professora agregada interina de filologia anglesa i tècnica de l’Escola d’Idiomes Moderns (contractada pel projecte)

Finançament: 1.720 €

2. RESUM I DESCRIPTORS

2.1 Resum

El projecte ha tingut un objectiu ambiciós: millorar l'aprenentatge simultani dels continguts jurídics de l'assignatura "Immigració, Nacionalitat i Estrangeria" del Grau de Dret i de la competència lingüística en anglès per part dels alumnes. En un context d'internacionalització dels estudis universitaris que promou la docència en anglès per atreure estudiants estrangers i per millorar el domini lingüístic dels alumnes locals, s'ha pretès reflexionar sobre les conseqüències concretes que té l'ús de l'anglès com a llengua docent, que van molt més enllà de fer servir aquest idioma a classe.

Per assolir l'objectiu de millorar l'aprenentatge simultani dels continguts jurídics de l'assignatura i del domini lingüístic, el projecte s'ha basat en el mètode CLIL (*Content and Language Integrated Learning*), que té una àmplia trajectòria en l'àmbit universitari, però que també cal adaptar a les característiques de cada grau. Per tal de fer possible l'ús d'aquest mètode, s'ha començat per revisar els objectius d'aprenentatge i els continguts de l'assignatura, atès que aquest mètode docent és eminentment participatiu. Posteriorment, s'ha volgut modificar i millorar els materials de treball i suport pels alumnes, per tal de fer possible l'assoliment del diversos

objectius del curs, així com la metodologia docent i els mètodes d'avaluació, per tal de afavorir l'aprenentatge dels objectius lingüístics.

Per fer tot això, el projecte va integrar des d'un primer moment a la tècnica de millora i innovació docent de la Facultat de Dret (Berta Roca) i d'un membre de la secció d'anglès de l'Escola d'Idiomes Moderns (Judith Laso, Martín, professora agregada interina de filologia anglesa), a qui s'ha contractat amb el finançament rebut.

Però més enllà de la millora docent en una assignatura concreta, el projecte ha tingut algunes finalitats més generals: d'una banda, ha volgut desenvolupar metodologies i materials de treball que puguin ser d'utilitat per altres assignatures del Grau de Dret; d'altra banda, ha tingut certa pretensió de prova pilot de cara a un possible projecte de centre per impulsar l'aprenentatge del Dret en anglès; i finalment, atès que en un futur immediat la UB haurà d'acreditar que tots els alumnes de grau han assolit un nivell B2 en una tercera llengua, s'ha considerat que aquest projecte podia donar idees sobre com acreditar aquest nivell sense la necessitat de fer una prova de nivell específica en acabar els estudis de grau.

2.2 Descriptors

Línies d'innovació: aprenentatge professionalitzador; competències transversals; avaluació acreditativa; instruments d'avaluació (rúbriques)

Descriptors: CLIL, competència lingüística, anglès, avaluació acreditativa

3. MANCANES DETECTADES

Tradicionalment, la docència d'assignatures del Grau de Dret en anglès s'ha dut a terme sense una anàlisi prèvia sobre els objectius que es persegueixen ni sobre els instruments per assolir-los. L'experiència dels darrers anys i, en concret, de la docència de l'assignatura Immigració, Nacionalitat i Estrangeria ha permès posar en relleu, però, que fer servir l'anglès com a llengua docent no pot limitar-se a un simple canvi d'idioma, sinó que té conseqüències en molts àmbits: d'entrada, en el propi contingut de les assignatures, atès que els materials legislatius, jurisprudencials i doctrinals no acostumen a estar redactats en anglès; d'altra banda, en els materials i la metodologia docent que es fan servir, que han d'adaptar-se a

les exigències de l'aprenentatge simultani dels continguts jurídics i d'una llengua estrangera, així com a una major participació de l'alumnat; finalment, aquest tipus d'aprenentatge també afecta els mètodes d'avaluació, que han de permetre integrar ambdós objectius i, sobretot, incorporar l'assoliment dels objectius relacionats amb la competència lingüística.

Les mancances d'aprenentatge que es van detectar en el moment de dissenyar el projecte de millora i innovació docent han estat les següents:

1ª l'existència de plans docents excessivament amplis, que no tenen en compte que la millora de la competència lingüística és un objectiu de l'assignatura;

2ª el fet que una part dels alumnes no és conscient que la millora de la competència lingüística és un objectiu del curs (i dels estudis universitaris) i que cal fer un esforç específic per assolir-la;

3ª l'existència de pocs materials de suport per què els alumnes puguin millorar el seu nivell d'anglès;

4ª la manca d'activitats (dirigides o per desenvolupar a classe) que facin possible l'aprenentatge integrat dels conceptes jurídics de l'assignatura i de la competència lingüística;

5ª la manca d'informació sobre els coneixements lingüístics de partida dels alumnes i sobre els objectius concrets que es poden assolir durant el curs;

6ª la manca d'eines d'avaluació que permetin mesurar simultàniament l'assoliment dels objectius de contingut i lingüístics i, sobretot, que permetin avaluar la millora en relació amb aquests.

4. OBJECTIUS

L'objectiu general del projecte ha estat millorar l'aprenentatge simultani dels continguts jurídics de l'assignatura i de la capacitat lingüística en anglès. Per tal d'assolir-lo, però, es van plantejar unes **actuacions inicials de caràcter instrumental** que pretenien fer possible el desenvolupament del projecte. Així, es va intentar:

1er reduir el nombre d'alumnes, per tal de fer possible el desenvolupament d'activitats participatives. Concretament, es va demanar limitar el nombre d'alumnes a 30: 20 alumnes locals i 10 Erasmus;

2on adaptar i reduir el programa de l'assignatura;

3er concretar els objectius relacionats amb la competència lingüística a partir d'una prova de nivell inicial i establir rúbriques específiques per aquest objectiu;

Més enllà d'aquestes accions preparatòries, els **objectius concrets** del projecte han estat els següents:

4rt dissenyar i implementar activitats adequades per assolir simultàniament els objectius de coneixement i lingüístics. Tal i com desprèn del mètode CLIL, aquestes activitats havien de ser participatives, superar les reticències d'alguns alumnes a expressar-se en anglès i permetre el retorn immediat dels resultats per part del professor;

5è crear i difondre entre els alumnes materials de suport adreçats específicament a la millora de la competència lingüística en l'àmbit de la immigració: glossaris, diccionaris online, llistats de vocabulari o de connectors, etc.;

6è dissenyar i implementar eines d'avaluació que permetin integrar la competència lingüística en l'avaluació dels coneixements jurídics. Atès que la competència lingüística no havia estat objecte de seguiment ni d'avaluació prèviament, l'objectiu va ser establir rúbriques i eines d'avaluació que permetessin comprovar si s'ha produït una millora en aquest àmbit;

Finalment, en la mesura en que el projecte tenia com a intenció reflexionar sobre l'aprenentatge del Dret en anglès en general, també hi havia una sèrie d'objectius relacionats amb l'**aprofitament extern** del projecte: d'una banda, per part d'altres assignatures del grau de Dret que s'estan impartint en anglès; i d'altra, per part de la pròpia UB, que en un futur proper haurà d'acreditar que tots els alumnes graduats tenen un nivell B2 d'una llengua estrangera. Concretament:

7è desenvolupar metodologies i eines de suport per a altres assignatures del Grau de Dret;

8è crear i difondre materials de suport per l'aprenentatge de l'anglès en l'àmbit jurídic;

9è explorar la possibilitat de desenvolupar a la Facultat de Dret un projecte de centre sobre l'aprenentatge del Dret en anglès;

10è analitzar la viabilitat d'acreditar un nivell B2 d'anglès al finalitzar l'assignatura sense necessitat de fer una prova específica de nivell

5. DESENVOLUPAMENT DE L'ACTUACIÓ

El projecte s'ha desenvolupat segons les previsions inicials i la major part d'accions i finalitats previstes s'han dut a terme i s'han assolit en termes generals. A continuació es farà un relat del desenvolupament del curs que permetrà analitzar fins a quin punt aquest balanç general és extrapolable a totes de actuacions i finalitats esmentades anteriorment.

Pel que respecta a les **accions preparatòries de caràcter horitzontal**, cal assenyalar que abans de l'inici del curs, es va aconseguir limitar el nombre d'alumnes amb dret a matrícula a les xifres que s'havien demanat: 30 alumnes en total, dels quals 20 havien de ser locals i 10 estudiants Erasmus. Com es veurà tot seguit, durant el procés de matrícula van aparèixer alguns problemes que cal corregir en un futur. Però en termes

generals, **la primera mesura de caràcter organitzatiu prevista s'ha complert.**

D'altra banda, abans de començar el curs també es van introduir **canvis importants en el programa de l'assignatura**: d'una banda, es va optar per centrar el curs en el Dret de la Unió Europea sobre la immigració i l'asil, i no en el Dret espanyol d'estrangeria. D'aquesta manera, la nova assignatura (Migration Law & Citizenship) va poder basar-se en documents, normes i jurisprudència redactats en anglès i no pas en castellà. D'altra banda, el programa de l'assignatura va incloure de manera expressa com a objectius del curs l'aprenentatge de terminologia jurídica i d'immigració en anglès i la millora de la competència lingüística en aquesta llengua. Finalment, també es va dissenyar un mètode d'avaluació que contemplava la possibilitat d'introduir proves avaluables com ara la redacció d'un treball per escrit i/o la realització d'una presentació oral en aquest idioma per tal de poder comprovar l'assoliment dels objectius d'aprenentatge del curs. Queda clar, doncs, que **la segona mesura preparatòria del curs es va adoptar** a la pràctica.

Abans de l'inici del curs també es va adaptar el campus virtual del curs als nous objectius. Concretament, es va incloure un apartat sobre recursos lingüístics a partir dels recursos per a la docència en anglès que ofereix la UB, així com un apartat sobre debats relacionats amb la immigració, on es van fer accessibles intervencions públiques en anglès sobre qüestions d'actualitat. Els materials de suport específics per a la millora de la competència lingüística (**objectiu 5**) es van ampliar al llarg del curs, però des d'un inici el campus virtual va adaptar-se als nous objectius de l'assignatura.

Pel que respecta a la concreció dels objectius relacionats amb la competència lingüística (**objectiu 3**), cal destacar que la segona setmana del curs (concretament, el 22 de setembre) dos tècnics de l'EIM van dur a terme una prova de nivell d'anglès als alumnes amb aquesta finalitat. Hi van assistir 21 alumnes (68% dels alumnes finalment matriculats). Els problemes amb la matrícula que s'han esmentat anteriorment van provocar que no tots els alumnes del curs hi participessin.

Taula 1: Resultats Prova de col·locació d'anglès

Nivell Anglès	N Estudiants	
L2 (A2)	1	El 23,81% dels estudiants tenen un nivell per sota del B2
L3 (B1)	4	
L4 (B2.1)	2	El 23,81% dels estudiants tenen un nivell B2
L5 (B2.2)	3	
Avançat 1 (C1.1)	4	El 52,38% dels estudiants tenen un nivell per sobre del B2
Avançat 2 (C1.2)	5	
Avançat 3 (C2.1)	2	

Com es desprèn d'aquesta taula, els resultats de la prova de nivell van posar de relleu l'heterogeneïtat del grup pel que fa la competència lingüística. Un total d'11 alumnes tenien un nivell C1 o superior, 5 un nivell B2, 4 un nivell B1 i només 1 un nivell A2. Dels alumnes amb un nivell superior a C1 8 eren Erasmus i 3 locals; dels alumnes amb un nivell B2, 2 eren Erasmus i 3 locals; dels alumnes amb un nivell B1, 1 era Erasmus i 3 locals; mentre que la única alumna amb nivell A2 era Erasmus. En termes generals, però, es va constatar que **el nivell d'anglès dels alumnes era força acceptable**, ja que més de la meitat dels estudiants matriculats a l'assignatura disposen d'un nivell superior al B2. Només en 4 casos els tècnics de l'EIM van expressar el risc que els alumnes no poguessin fer un seguiment adequat del curs per problemes lingüístics.

La prova també va servir per **concretar els objectius de millora en l'àmbit lingüístic**: així, es va considerar prioritària la millora de l'expressió escrita en anglès, àmbit en el què les necessitats de millora eren més importants. La **tercera mesura instrumental prevista inicialment es var, doncs, dur a terme**. Però a diferència de la reducció del nombre d'alumnes i l'adaptació del programa de l'assignatura, aquesta mesura no es va poder fer abans de l'inici del curs. Tot i que sembla difícil fer-ho d'una altra manera, el fet de **concretar els objectius de millora lingüística un cop iniciat el curs impedeix tenir preparades les activitats amb antelació** i exigeix una capacitat de reacció que no sempre es té.

5.1 Problemes durant el desenvolupament de l'actuació

El desenvolupament del curs s'ha vist condicionat per dos factors que han estat importants: la concessió del projecte un cop iniciat el curs i els problemes en el procés de matrícula dels alumnes.

a) La concessió del projecte a posteriori

El projecte es va presentar a la convocatòria del tercer trimestre de l'any 2015 i es va concedir el mes d'octubre, quan el curs havia començat el 14 de setembre. El projecte es va posar en marxa, doncs, abans de saber si seria reconegut i, per tant, sense poder coordinar amb prou antelació les actuacions de les diverses persones implicades. Aquest problema es coneixia des d'un principi i, de fet, es va intentar contrarestar col·laborant de manera informal des de l'inici del curs tant amb la tècnica de millora d'innovació docent com amb la professora de l'Escola d'Idiomes Moderns. De fet, la prova de nivell que s'ha esmentat es va realitzar per part del tècnics de l'EIM abans de saber si s'obtidria el finançament per sufragar-la.

Sigui com sigui, el fet d'haver iniciat formalment el projecte un cop començat el curs ha impedit preparar amb antelació suficient bona part dels materials que s'havien previst: activitats dirigides dissenyades per contribuir a l'aprenentatge de l'anglès, activitats a desenvolupar a classe per treballar els temes lingüístics, rúbriques per mesurar l'aprenentatge de l'expressió escrita de l'idioma, etc. El **4rt objectiu específic** del projecte, per tant, **no s'ha pogut assolir com estava previst**.

Cal destacar, però, que la professora de l'EIM que ha participat en el projecte ha fet un seguiment s posteriori de les activitats dirigides dels alumnes, ha facilitat alguns materials de recolzament lingüístic i ha donat un retorn als alumnes a partir de la lectura de dues activitats dirigides. Aquest seguiment també ha permès concretar les mancances dels alumnes en l'àmbit de l'expressió escrita i ha donat peu a que s'hagin introduït canvis en algunes de les activitats dirigides de cara al curs vinent. En tot cas, aquest desfàs temporal ha provocat que **els resultats del projecte respecte aquest quart objectiu siguin més clars respecte el curs vinent que no pas respecte el curs actual**. En aquest sentit, es preveu tornar a demanar un projecte de millora docent pel proper curs que permeti elaborar amb antelació suficient tots aquests materials a partir de l'experiència d'aquest curs.

El fet d'haver començat el curs abans de la concessió de l'ajut també ha afectat al paper de la tècnica de millora docent que ha participat en el projecte. En concret, no s'han preparat activitats concretes per dinamitzar els estudiants, per desenvolupar algunes activitats presencials i per resoldre els problemes pedagògics que s'han anat plantejant. Per aquest motiu, el seu paper ha estat més important en la preparació inicial i en l'avaluació final del projecte que no pas en el seu desenvolupament. De cara a una futura reedició del projecte, cal replantejar el seu paper per tal d'aprofitar tot el potencial de la seva participació. Així, caldria reforçar la seva tasca en l'elaboració dels materials del curs i de les activitats dirigides, així com en el desenvolupament del curs i en l'ús de eines docents participatives com ara els debats, les activitats en grup i les presentacions en públic. La seva intervenció també hauria d'intensificar-se en l'àmbit de l'avaluació: millorant les rúbriques que s'han desenvolupat i, sobretot, contribuint a que el responsable del curs les pugui fer servir de forma correcta i no més aviat irreflexiva.

b) Els problemes del procés de matrícula dels alumnes

La segona qüestió que ha condicionat el desenvolupament del projecte fa referència al procés de matrícula. Tot i que el nombre d'alumnes amb dret a matrícula es va limitar des d'un inici, durant el procés d'inscripció al curs es van produir dos problemes que cal destacar.

D'una banda, un nombre significatiu d'estudiants locals no es van adonar, en el moment de la matrícula, que l'assignatura era en anglès. Tot i que l'idioma de l'assignatura estava anunciat amb antelació, va tornar-se a reproduir un problema que ja s'havia donat el curs anterior. Aquests alumnes han hagut de demanar la baixa del grup un cop iniciat el curs i no ha estat possible substituir-los per altres alumnes locals. Per aquest fet, el nombre real d'estudiants locals matriculats ha estat de 16 i no 20.

Per intentar evitar aquest problema, abans de la matrícula es va proposar a la Cap d'Estudis del Grau de Dret que el nom de l'assignatura aparegués anunciat en anglès. Però atès que les assignatures en anglès no són assignatures diferents, sembla que no és possible introduir aquest canvi quan les assignatures tenen més d'un grup com en aquest cas. En la mesura, però, en què la visualització de la informació sobre l'idioma en què s'imparteix una assignatura no sembla ser efectiva en la pràctica, **caldrà analitzar la possibilitat que les assignatures impartides en altres idiomes tinguin un codi propi i un nom diferent.** Més enllà de solucionar un problema de gestió, aquesta possibilitat seria coherent amb el fet que, com s'ha dit, impartir una assignatura en un idioma diferent va

molt més enllà de canviar la llengua de docència, sinó que afecta els continguts, objectius, metodologia i sistema d'avaluació.

D'altra banda, en el cas dels alumnes Erasmus cal tenir en compte que el procés de matrícula comença més tard i les actes no estan integrades amb les de la resta d'alumnes. Aquest fet, i els problemes derivats de no presentar la documentació requerida, va endarrerir considerablement la matrícula de molts d'aquests alumnes i, amb ella, l'accés al campus virtual de l'assignatura. Aquest és un problema que no és específic de les assignatures impartides en altres idiomes, però caldria solucionar-lo per tal de distorsionar l'activitat docent.

En definitiva, durant les primeres setmanes del curs (que són molt importants de cara a la dinamització del grup) no hi va haver certesa sobre quins eren els alumnes concrets que l'anaven a cursar realment. La sensació de provisionalitat amb què es va desenvolupar el curs durant les primeres setmanes no és un problema menyspreable, atès que ha afectat la dinamització del grup.

Finalment, tot i que la previsió inicial era tenir 30 alumnes (20 locals i 10 Erasmus), els alumnes finalment matriculats han estat 31: 16 locals i 15 Erasmus, provinents de 9 països diferents (Alemanya, Itàlia, Bèlgica, Països Baixos, República Checa, Polònia, Eslovàquia, Regne Unit i Turquia).

5.2 El desenvolupament del curs

Amb els condicionants que s'acaben de posar en relleu, el curs **s'ha desenvolupat amb normalitat**. Les sessions de classe (50 hores) s'han basat molt en activitats concretes i no tant en explicacions teòriques per part del professor. A banda d'activitats que s'han desenvolupat sense cap preparació prèvia per part dels alumnes (discussió de temes concrets, visionat de vídeos i debats posteriors, activitats en grup i posterior posada en comú), al llarg del curs s'han dut a terme **5 activitats dirigides** sobre temes diversos, que els alumnes havien de preparar individualment abans de classe. Aquestes activitats no s'havien de lliurar obligatòriament i probablement per aquest motiu han tingut un **nivell de seguiment irregular**. Així, com es pot veure a la taula 3 només un 48,39% dels alumnes van lliurar per escrit entre 3 i 5 activitats.

Taula 2: Percentatge de realització de les activitats d'aprenentatge

	N	%
0 de 5	4	12,90
1 de 5	8	25,81
2 de 5	4	12,90
3 de 5	8	25,81
4 de 5	4	12,90
5 de 5	3	9,68

Per la seva banda, el nombre **d'activitats avaluables** ha estat de 4, com estava previst al programa de l'assignatura: 1 prova de síntesi i 3 proves d'avaluació continuada. El contingut d'aquestes proves, però, no estava establert de manera tancada al programa de l'assignatura i s'ha anat concretant en funció dels objectius del curs i dels objectius d'aprenentatge lingüístic. Així, una primera prova ha estat un test i un cas pràctic, una segona una presentació oral en grup, i una tercera la redacció d'un treball de 10 pàgines sobre un tema del programa, prèviament acordat amb el professor. La primera prova es va desenvolupar sense problemes. La segona (presentació oral en grup d'un dels temes que no s'havien explicat a classe) es va dur a terme a la primera quinzena de desembre i va funcionar bé en 5 dels 6 grups (un grup es va haver d'integrar amb alumnes que no s'havien apuntat a cap grup i que, en molts casos, no assistien regularment a classe). Malgrat el desenvolupament d'una rúbrica específica per avaluar les presentacions orals, l'aplicació pràctica d'aquesta rúbrica no va ser senzilla i va venir condicionada en bona mesura pel domini lingüístic i l'accent dels alumnes. El treball per escrit es va ser totalment individual: un cop escollit un tema de forma lliure i després de ser acceptat pel professor del curs, cada alumne va haver de redactar un text lliure sobre el tema i, en concret, sobre els aspectes que considerés més rellevants des d'una perspectiva jurídica. Finalment, la prova de síntesi va consistir en un test i en la resolució d'un cas pràctic.

En termes generals, el **contingut i metodologia de totes aquestes activitats han estat adequats** per assolir els objectius de coneixements del curs. Una major planificació hagués pogut contribuir a millorar la coordinació entre les activitats i a què els alumnes fossin més conscients del procés d'aprenentatge i dels temes que s'anaven a tractar més endavant. De fet, per tal d'implicar més als alumnes, s'ha donat molta importància a la crisi dels refugiats. Així no només s'han dedicat a l'asil moltes més hores de les previstes, sinó que s'ha alterat l'ordre del programa per avançar l'anàlisi de l'asil. Aquest fet ha impedit abordar altres temes del programa amb la profunditat d'altres anys i pot haver provocat alguna confusió entre els alumnes en relació amb el desenvolupament del temari.

Cal destacar, però, que la dinàmica del grup s'ha vist en part **condicionada per l'assistència irregular** dels alumnes. De fet, 2 van escollir la modalitat d'avaluació única (amb la qual cosa la seva assistència ha estat escassa), i un nombre no menyspreable ha assistit de manera irregular, sense que s'hagi pogut detectar una causa concreta per aquest fet. En definitiva, l'assistència no sempre regular per part d'alguns alumnes ha condicionat el desenvolupament del curs i la dinàmica del grup.

6. AVALUACIÓ DEL PROJECTE

El projecte i els resultats obtinguts **no es poden avaluar a partir de la comparació amb els cursos anteriors**. Tot i que aquesta assignatura es cursés en anglès el curs passat, el fet de no haver-se compartit el mateix objectiu sobre la millora de la competència lingüística en anglès impedeix que no es pugui mesurar de forma objectiva si el projecte ha significat una millora en l'aprenentatge dels coneixements jurídics i lingüístics dels alumnes respecte el curs passat.

Per aquesta raó els **indicadors d'avaluació específics** que es van definir inicialment en el projecte pretenien determinar el grau de millora en el procés d'aprenentatge simultani dels continguts jurídics i la competència lingüística en el present curs. Abans d'analitzar un per un aquests indicadores, en la següent taula es mostra el grau de compliment dels objectius específics del projecte a partir de la informació que ja s'ha donat.

Objectiu	Grau de compliment
1: reducció nombre alumnes	total
2: adaptació programa	total
3: concreció objectius lingüístics	total
4: disseny d'activitats	parcial
5: creació materials de suport	total
6: disseny eines d'avaluació	parcial
7: desenvolupament eines suport per altres assignatures	nul
8: creació materials de suport per l'aprenentatge de l'anglès en liàmbit jurídic	parcial
9: explorar possibilitats desenvolupar projecte de centre	parcial
10: analitzar viabilitat acreditar nivell B2	nul

Pel que respecta als indicadors d'avaluació establerts pel projecte cal destacar el següent:

1) Nivell inicial de la competència lingüística en anglès dels estudiants

El nivell inicial de la competència lingüística en anglès dels estudiants es va determinar a partir d'una prova de nivell, desenvolupada per la tècnica de l'EIM en la segona setmana de curs.

Com es desprèn de la taula 1, els resultats d'aquesta prova van posar en relleu que el grup tenia un **nivell d'anglès heterogeni**, però en termes general el nivell era **força acceptable**: el 52% dels alumnes que van fer la prova tenen un nivell superior al B2, el 24% un nivell B2, i el 24% un nivell per sota d'aquest nivell. Tot i que no tots ells alumnes matriculats van fer la prova, el nombre d'estudiants amb un nivell d'anglès baix era, doncs, limitat.

2) Nivell inicial dels coneixements previs dels continguts jurídics

En les primeres setmanes de classe, també es va desenvolupar una activitat d'aprenentatge que, entre d'altres objectius, pretenia comprovar quins eren els coneixements previs dels estudiants sobre la temàtica de l'assignatura. A diferència de la prova d'anglès, **no es va tractar d'una prova específica**, sinó del visionat d'un vídeo sobre la crisi actual de l'asil, la lectura d'una nota de premsa sobre el mateix tema i un conjunt de preguntes que els alumnes havien de contestar primer per escrit i després oralment entre tots. Aquesta prova no es va puntuar de forma individual, però sí que va permetre detectar que els estudiants **no disposaven de gaires coneixements previs sobre immigració i que els coneixements que tenien sobre Dret comunitari eren bastant limitats**. La primera cosa és normal tenint en compte que el pla d'estudis no contempla cap assignatura obligatòria sobre aquesta matèria. En canvi sí que va sorprendre el baix nivell de coneixements sobre Dret comunitari, quan atès que existeix una assignatura obligatòria sobre aquesta matèria. També cal destacar que no es van detectar diferències importants entre els alumnes locals i els Erasmus.

3) Grau de millora en la competència lingüística en anglès dels estudiants

Per poder valorar de forma objectiva si els alumnes havien millorat en la seva competència lingüística un cop acabada l'assignatura, **s'hauria d'haver passat al final de l'assignatura la mateixa prova que es va fer a l'inici**. D'aquesta manera, la prova final hauria donat informació sobre el grau de millora d'aquesta competència assolit. Per manca de planificació, però, aquesta prova final no es va dur a terme i, per tant, **no és possible avaluar exactament aquest extrem**. Ara bé, la tècnica de l'EIM ha

valorat de manera més informal el progrés dels alumnes en el desenvolupament de la competència lingüística a través de la correcció de dues de les activitats d'aprenentatge i del treball final (*paper*). Concretament, aquesta tècnica va corregir algunes de les activitats d'aprenentatge dels estudiants aplicant una rúbrica d'avaluació per a la producció escrita. Després, va donar un retorn individualitzat als estudiants amb els punts forts, els punts febles i les recomanacions per poder millorar la seva producció escrita. Finalment, la tècnica va corregir l'última activitat avaluable (consistia en un "*paper*") per tal de determinar el progrés que havien realitzat els estudiants.

La correcció de les primeres activitats va permetre identificar les següents àrees de la producció escrita en què els estudiants presentaven més dificultats:

Àrees de la producció escrita en anglès amb més febleses detectades

- Problemes de concordança
 - Problemes en l'ús de les preposicions
 - Ús incorrecte dels temps verbals
 - Problemes en la distinció del gerundi i infinitiu
 - Abús en l'ús de l'article "the"
 - Estructuració del text acadèmic en anglès (macroestructura i microestructura)
 - Problemes de registre de l'ús de les contraccions
 - Problemes per referenciar articles i/o treballs publicats en diverses fonts.
-

A partir de la identificació d'aquests punts, la tècnica de l'EIM va proporcionar als estudiants alguns materials i consells per corregir i millorar aquells punts més febles. La correcció de la darrera prova avaluable va posar en relleu una millora dels estudiants, ja que molts dels treballs van incorporar el retorn inicial que se'ls va fer de les activitats d'aprenentatge.

En definitiva, **tot i que no es pot afirmar de forma categòrica pel fet de no haver repetit la prova que es va fer inicialment per determinar el nivell d'anglès, el desenvolupament del projecte sí s'ha traduït en una millora en el nivell d'anglès dels alumnes.** Com es veurà més endavant, aquesta és una conclusió compartida per la majoria dels estudiants.

4) Grau de millora dels coneixements jurídics de l'assignatura

Pel que respecta als coneixements de la matèria (Dret comunitari en matèria d'immigració i asil), el grau de millora **s'ha mesurat en funció dels resultats acadèmics.** Com s'ha esmentat, el punt de partida era baix tant pel que fa al sector de l'ordenament implicat com al Dret comunitari. El desenvolupament del curs ha permès incrementar aquests coneixements, que són els únics que s'han tingut en compte en el moment de l'avaluació. En efecte, és important destacar que **les qualificacions de les diverses**

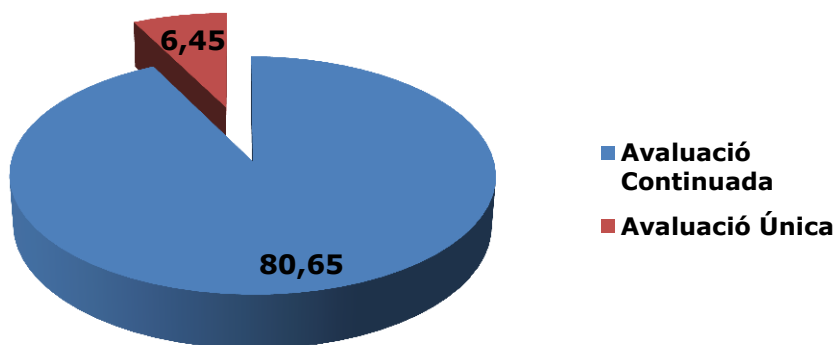
activitats només ha tingut en compte l'assoliment dels objectius de coneixement jurídic, excepte en el cas de la presentació oral, on la rúbrica que es va fer servir contemplava expressament aspectes relacionats amb el domini lingüístic. Com s'ha vist, la tècnica de l'EIM també ha corregit algunes de les activitats, però la seva correcció no ha tingut influència en la qualificació acadèmica de cada activitat.

La **taxa de rendiment** de l'assignatura és satisfactòria, ja que aproximadament el **80%** dels estudiants que s'han matriculat a l'assignatura acaben superant-la. **No són tant satisfactòries les qualificacions obtingudes pels estudiants**, només el 24% dels estudiants que han superat l'assignatura han aconseguit una qualificació superior a l'aprobat.

Taula 3: Resultats Acadèmics de l'assignatura

H	E	N	A	S	NP	MAT	Taxa Rendiment	Taxa Èxit	Taxa de no presentats
0	0	6	19	2	4	31	80,65	92,59	12,90

De forma, majoritària els estudiants han seguit el sistema d'avaluació continuada (80,65%). Els dos estudiants que han seguit un sistema d'avaluació única han superat l'assignatura amb una qualificació d'aprobat.

Els estudiants també tenien l'opció de realitzar unes activitats dirigides d'aprenentatge no avaluables. Al llarg de l'assignatura es van proposar cinc activitats d'aquesta tipologia. Si s'observa el percentatge d'estudiants que van realitzar alguna d'aquestes activitats, podem afirmar que el 48,39% dels estudiants van fer entre 3 i 5 de les activitats proposades.

Taula 4: Percentatge de realització de les activitats d'aprenentatge

	N	%
0 de 5	4	12,90
1 de 5	8	25,81
2 de 5	4	12,90
3 de 5	8	25,81
4 de 5	4	12,90
5 de 5	3	9,68

També s'ha analitzat, si el fet d'haver realitzat aquestes activitats d'aprenentatge ha tingut alguna influència en la qualificació final. Les dades ens indiquen que **el fet d'haver realitzat alguna de les activitats d'aprenentatge no ha influenciat en el fet d'aprovar l'assignatura, però si que pot haver influït a l'hora d'obtenir una millor qualificació.** El 83,33% dels estudiants que han obtingut una qualificació de notable havien realitzat entre 3 i 5 activitats d'aprenentatge.

Taula 5: Relació de les qualificacions obtingudes amb les activitats d'aprenentatge realitzades

		Qualificacions estudiants			
		A	N	S	NP
N d'activitats d'aprenentatge realitzades	0 de 5	1	0	1	2
	1 de 5	6	1	0	1
	2 de 5	3	0	1	0
	3 de 5	4	3	0	1
	4 de 5	3	1	0	0
	5 de 5	2	1	0	0

Un altre aspecte que s'ha analitzat en els resultats acadèmics ha estat l'impacte que pot haver tingut el nivell d'anglès dels estudiants en l'avaluació final de l'assignatura. Segons els resultats analitzats, es pot afirmar que **el domini de la competència de l'anglès dels estudiants no ha influenciat en l'avaluació dels coneixements de l'assignatura, ja que no s'observa cap relació entre les qualificacions i el nivell d'anglès demostrat.**

Taula 6: Qualificacions dels estudiants segons el seu nivell d'anglès

	A	N	S	P
L2 (A2)	1	0	0	0
L3 (B1)	4	0	0	0
L4 (B2.1)	0	1	1	0
L5 (B2.2)	2	1	0	0
Av. 1 (C1.1)	3	1	0	0
Av. 2 (C1.2)	3	1	0	1
Av. 3 (C2.1)	1	1	0	0

En definitiva, tots els indicadors posen en relleu que la major part dels alumnes ha assolit els objectius de coneixements jurídics de l'assignatura, que la realització de les activitats dirigides s'ha traduït en l'obtenció de millors qualificacions, però que el nivell d'anglès previ no ha implicat necessàriament un major assoliments dels objectius jurídics de l'assignatura.

5) Grau de satisfacció dels estudiants en relació a la metodologia

Un altre indicador de la millora en l'aprenentatge que es va establir inicialment va ser el grau de satisfacció dels estudiants en relació a l'assignatura. Per comprovar la satisfacció dels alumnes el dia de la prova de síntesi es va passar un qüestionari¹ a tots els estudiants. El qüestionari contemplava preguntes tancades, amb una valoració quantitativa sobre 5, en relació a l'organització, al contingut, a la metodologia del curs i a la forma en què s'havien treballat les habilitats lingüístiques. També hi figuraven preguntes obertes que demanaven als estudiants que indiquessin tres aspectes positius i tres aspectes negatius del curs, i que expliquessin de quina manera creien que haurien pogut millorat més el seu anglès durant el curs.

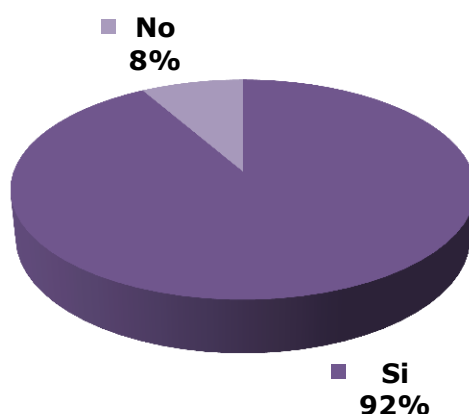
La prova de síntesi es va fer en dos dies diferents. En total van contestar l'enquesta 24 dels 31 alumnes matriculats (77%). El 45,83% de les enquestes són d'estudiants de la UB i el 54,17% són d'estudiants Erasmus.

El 45,83% dels estudiants afirmen haver assistit a més del 80% de les classes, mentre que el 16,67% indiquen que havien assistit a menys del 50% de les classes. Els motius per als quals estudiants manifesten no haver assistit a classe són principalment la feina, problemes de salut, i el solapament amb d'altres assignatures. En tot cas, aquestes xifres demostren que l'assistència a classe no ha estat l'esperada.

¹ Veure el qüestionari a l'annex.

Els aspectes més importants de l'enquesta de satisfacció dels estudiats són els següents:

1er) El **grau de satisfacció** general dels estudiants sobre el desenvolupament del curs és força alt. Així, un **91,67% dels estudiants contesta afirmativament a la pregunta de si recomanarien matricular-se a aquesta assignatura.**

2on) En termes generals, els alumnes es mostren **satisfets amb l'organització del curs**. Així, els alumnes manifesten que des de l'inici ha estat clara la manera en què s'organitzaria el curs i quines serien les activitats d'avaluació.

Taula 7: Organització del curs

	Totalment en desacord				Totalment d'acord	Mitjana
	1	2	3	4	5	
L'organització del curs ha estat bona	0	2	3	11	8	4,04
El programa del curs i les activitats del curs han estat clars des de l'inici del curs	0	1	6	11	6	3,92
Els canvis en el pla d'estudis i l'organització del curs s'han explicat amb claredat	0	0	7	9	8	4,04
La informació sobre l'avaluació del curs ha estat clara	0	2	3	8	11	4,17

3er) En quan al **contingut**, els estudiants valoren com a **molt interessants els temes** que s'han tractat a classe. Tot i això, manifesten que potser es van treballar massa temes pel temps disponible, i també opinen que en ocasions no eren continguts fàcils d'entendre.

Taula 8: Continguts del curs

	Totalment en desacord				Totalment d'acord	Mitjana
	1	2	3	4		
El contingut del curs ha estat interessant	0	1	1	6	16	4,54
Els temes analitzats en el curs eren massa exigents	0	6	7	9	2	3,29
Es van analitzar masses temes durant el curs	1	3	10	6	4	3,38
El contingut del curs ha estat fàcil d'entendre	1	1	13	6	2	3,30

4rt) Els estudiants també es mostren satisfets amb **la metodologia** que s'ha aplicat. Els aspectes metodològics més ben valorats han estat: l'ambient de classe i accessibilitat del professor, i el campus virtual de l'assignatura. En aquest sentit, set estudiants valoren que la informació publicada al campus era excessiva.

Taula 9 : Metodologia del curs

	Totalment en desacord				Totalment d'acord	Mitjana
	1	2	3	4		
La metodologia utilitzada era adequada per assolir els objectius del curs	0	3	8	8	5	3,63
La manera en què el professor ha explicat el contingut del curs era adequat	0	2	5	10	7	3,92
Les activitats dirigides han estat útils per seguir el curs	0	1	6	9	8	4,00
L'ambient a la classe era bo i el professor ha estat útil i accessible	0	1	5	8	10	4,13
La metodologia que s'ha utilitzat facilita la participació dels estudiants	0	1	7	9	7	3,92
El Campus virtual ha estat útil per seguir el curs	0	0	3	8	13	4,42
La informació publicada al Campus virtual ha estat excessiva	4	3	6	4	7	3,29

5è) Pel que respecta les **habilitats lingüístiques**, els estudiants opinen que han millorat els seus **coneixements d'anglès** sobretot pel que fa al domini de vocabulari legal en anglès. En general, els estudiants manifesten que no els hi ha calgut un suport més intens per part del professor per millorar el seu coneixement de l'anglès. Tot i així, quan se'ls pregunta si els hi hagués agradat realitzar més activitats en anglès, 9 responen que no, 9 responen que si, i 6 no s'acaben definint. Això ens porta a pensar que segurament el nivell inicial d'anglès influeix en el fet de voler realitzar més o menys activitats.

La majoria dels estudiants coincideixen en afirmar que l'aprenentatge d'una assignatura en anglès és una bona manera de millorar els seus coneixements de l'idioma (4,54), i que els agradaria realitzar més assignatures en anglès al llarg del estudis (4,54).

Taula 10: Habilitats Lingüístiques

	Totalment en					Mitjana
	desacord		d'acord			
	1	2	3	4	5	
Des del principi del curs sabia que un dels objectius era millorar les meves habilitats lingüístiques en anglès i he tractat de fer el millor	0	1	4	6	13	4,29
Els meus coneixements d'anglès eren adequats per seguir el curs	1	2	1	7	12	4,17
En termes generals, he millorat els meus coneixements d'anglès durant el curs	0	1	6	9	8	4,00
He millorat les meves habilitats d'escriptura en anglès	0	1	7	10	6	3,88
He millorat el meu domini de vocabulari legal en anglès gràcies al curs	0	1	4	7	12	4,25
M'hagués agradat tenir més suport per part de l'instructor per millorar el meu anglès	3	9	3	7	2	2,83
Els coneixements d'anglès de l'instructor eren prou bons per ajudar a millorar el meu anglès	0	0	5	10	9	4,17
M'hagués agradat més activitats dissenyades específicament per millorar el meu anglès	5	4	6	5	4	2,96
L'aprenentatge d'una assignatura en anglès és una bona manera de millorar els meus coneixements d'idiomes	0	0	1	9	14	4,54
M'agradaria realitzar més cursos d'anglès durant el meu Grau	0	0	3	5	16	4,54

6è) Quan s'ha demanat als estudiants que senyalesin els **aspectes més positius del desenvolupament de l'assignatura**, els temes i continguts tractats a l'assignatura han estat els aspectes més valorats pels estudiants. Per altra banda, també es valora positivament el professor de l'assignatura.

Aspectes que més han agradat	
Els temes que s'han tractat	9
El professor	5
Debats a classe	4
Metodologia de l'assignatura	2
Material disponible	2
Fer activitats en anglès	2
Presentació de l'assignatura	2
Tractament de temes actuals	2
Activitats plantejades	1
Aula	1
Treball en grup	1
Vídeos	1

Els estudiants senyalen els debats com una de les activitats que els ha agradat. En aquest sentit, se'ls va preguntar quins podien ser els motius pels quals els estudiants no participaven en els debats o discussions de classe. Generalment, els motius indicats han estat pel baix nivell d'anglès o per la timidesa a parlar en públic.

Motius pels que no he participat en discussions/debats a classe	en
Timidesa i por a parlar malament	2
Perquè considero que el meu nivell d'anglès no és prou bo	2
Havia d'estudiar per altres causes	1

7è) Pel que fa als **aspectes que menys han agradat** als estudiants, observem que no hi ha molts punts negatius que siguin coincidents entre els estudiants. No obstant, alguns dels ítems que surten més d'una vegada són la desorganització de la classe, el poc temps per tractar els temes i la comunicació poc clara.

Aspectes que menys han agradat	
Desorganització de la classe	2
Poc temps per poder tractar tots els temes	2
Comunicació poc clara	2
La càrrega de treball	1
La correcció ha estat molt estricta	1
Horari de classe	1
Les activitats inicials no han estat avaluades	1
Actitud d'alguns companys en les activitats	1
Examen de casos	1
Qüestionari de l'examen	1
Els silencis que es donen quan ningú respon	1
No haver visionat més vídeos	1

6) Grau de satisfacció del desenvolupament de la metodologia per part dels responsables del projecte

El darrer indicador que s'ha fet servir per mesurar els resultats del projecte ha estat la pròpia opinió de les persones que han participat en el projecte. Es reproduïxen a continuació els aspectes més importants dels autoinformes redactats pel responsable del projecte, per la tècnica de l'EIM i per la tècnica del MID de la Facultat de Dret.

a) Markus González Beilfuss (professor de l'assignatura)

-L'experiència ha estat molt positiva en termes generals. D'una banda, ha permès posar en relleu que la docència en anglès va molt més enllà de canviar l'idioma en què s'imparteixen les classes, sinó que afecta tots els elements de l'assignatura. D'altra banda, que es requereix la col·laboració d'un professor de la llengua estrangera que es fa servir, sobretot si s'ha de produir una millora contrastable de l'aprenentatge d'aquesta llengua; finalment, atès que es requereix la participació activa dels alumnes, cal tenir en compte elements organitzatius com ara el nombre de matriculats i l'aula on s'imparteixen les classes;

-L'experiència que s'ha dut a terme s'ha vist influïda pel fet d'haver començat les classes abans de la concessió del projecte. HI ha hagut massa improvisació per aquest fet i els materials del curs no s'han pogut preparar

amb antelació suficient. En algunes qüestions, els resultats del projecte seran més evidents en cursos futurs;

-També s'han posat en relleu problemes organitzatius estructurals (informació real dels alumnes; matrícula dels estudiants Erasmus), que en el cas d'una assignatura impartida en anglès tenen conseqüències més greus;

-Finalment, la dinamització del grup podria haver estat més bona; el caràcter participatiu del curs implica que aquesta qüestió és molt important a la pràctica i que cal treballar-la amb intensitat

b) Natàlia Judith Laso (tècnica de l'EIM):

- L'experiència ha resultat ser enriquidora i ha subratllat la necessitat de formar els docents d'anglès per a fins específics en l'anàlisi detallada de necessitats específiques que cada àrea de llenguatge d'especialització en una llengua estrangera comporta, així com la importància d'elaborar materials específics que donin resposta a les necessitats lingüístiques dels aprenents d'una L2 i LE, i que els ajudin a millorar la seva competència lexicogramatical i discursiva amb textos que reflecteixin l'estil i el to característics del seu propi llenguatge d'especialització.
- Des de la vessant lingüística, aquesta experiència és perfectament replicable a d'altres assignatures de contingut, sempre i quan es disposi dels mitjans materials i humans que permetin identificar prèviament les necessitats lingüístiques de l'alumnat i poder planificar d'aquesta manera els continguts i dissenyar materials que contribueixin a una millora de la producció escrita dels alumnes. Aquesta metodologia de treball també podria aplicar-se a la millora de la producció orals dels alumnes, en cas que alguna assignatura posi més èmfasi en l'elaboració de presentacions orals en anglès.
- Es valora molt positivament el fet d'haver pogut donar un feedback als alumnes sobre el seu nivell d'anglès a partir de la correcció d'algunes de les activitats d'aprenentatge. Els treballs finals dels alumnes demostren que alguns punts febles identificats en el feedback dels treballs anteriors s'han tingut en compte en la redacció i la revisió dels treballs finals.
- La detecció i valoració del nivell d'anglès dels estudiants ha facilitat poder detectar les mancances de la planificació inicial del component lingüístic d'aquesta assignatura. Això ha comportat una reflexió i un replantejament de la redacció d'algunes de les activitats, tot planificant quins components lingüístics es poden treballar en cadascuna d'elles.

c) Berta Roca (Innovació i qualitat docent de la Facultat de Dret):

El desajust temporal entre l'inici real del projecte i la seva concessió oficial va condicionar que la meua participació se centrés principalment en el disseny del projecte i en la seva avaluació i no tant en el seu desenvolupament.

El fet d'haver realitzat l'avaluació del projecte de forma conjunta amb els tres agents implicats ha propiciat poder tenir un coneixement complet de tot el desenvolupament des de les diferents vessants, tant la de l'assignatura com la del desplegament de la competència lingüística. D'aquesta manera, he pogut recopilar i analitzar totes les dades per poder aportar els resultats obtinguts. En aquest sentit, disposar de resultats de més d'una edició ens permetrà avaluar millor el grau de millora produït per l'aplicació de noves metodologies i sistemes d'avaluació.

En la propera edició, la meua participació es podria centrar més en el disseny d'activitats, sobretot pel que fa al plantejament d'una activitat inicial que valorés els coneixements previs i una activitat final que pogués avaluar-ne el grau de millora. També es podria ajustar la rúbrica d'avaluació usada en l'activitat oral per tal que pogués donar millors resultats tant en l'ús com en l'avaluació.

Després de fer el buidatge dels resultats de satisfacció, es valora la possibilitat de fer alguns canvis en el qüestionari. Aquesta modificació aniria encaminada a eliminar alguns conceptes de les preguntes que hagin pogut condicionar una mica la resposta dels estudiants.

7. DIFUSIÓ I TRANSFERIBILITAT DELS RESULTATS

El projecte inicial contemplava la difusió de l'experiència i dels resultats principals per quatre vies: un informe final, unes recomanacions adreçades a altres professors, un article pel proper Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI) i una presentació de l'experiència al Congrés de l'Associació de Constitucionalistes d'Espanya de febrer de 2016.

L'informe final es el que ara es presenta. Més enllà del servei MID de la Universitat, no es considera convenient difondre aquest informe directament a la web de la Facultat, als Vicerectors de Política Docent i Lingüística, i de Política Acadèmica, Estudiants i Qualitat, a altres centres de la UB i a tota la comunitat universitària. L'experiència ha estat profitosa, però es considera que cal repetir l'experiència un altre curs per poder difondre l'informe a aquestes instàncies.

Pel que respecta a la Facultat de Dret, sí que es vol difondre els resultats entre els membres del nou equip deganal (que acaba de prendre possessió). Aquest canvi impedeix decidir si aquesta experiència es pot fer servir com a projecte pilot de la Facultat de Dret o si es demanarà un

projecte de centre en un futur immediat. Però sembla preferible repetir l'experiència abans de donar un pas en aquesta direcció.

La redacció d'un article una comunicació pel Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI) de 2016 no s'ha fet, perquè el projecte no acabava d'encaixar amb les línies temàtiques d'aquesta edició del Congrés.

Tampoc no s'ha pogut presentar l'experiència al Congrés de l'Associació de Constitucionalistes d'Espanya del 2016 com s'havia previst inicialment, per la manca de vinculació amb el monogràfic presentat al congrés d'enguany.

8. CONCLUSIONS GENERALS SOBRE L'APRENTATGE SIMULTANI DEL DRET I UNA TERCERA LLENGUA

El desenvolupament del projecte permet arribar a una sèrie de conclusions sobre l'aprenentatge simultani del Dret i d'un idioma com l'anglès:

1ª Impartir una assignatura en anglès pot ser un bon mecanisme per millorar la competència lingüística en un tercer idioma i, a l'hora, per adquirir coneixements jurídics sobre la matèria objecte d'estudi;

2^a L'aprenentatge simultani de coneixements jurídics i lingüístics no es pot fer, però, canviant simplement la llengua en què s'imparteixen les classes. De fet, si es fa només aquest canvi pot haver un risc seriós de no aprendre ni la llengua ni l'assignatura, és a dir, d'empitjorar l'aprenentatge per part dels alumnes;

3^a L'aprenentatge simultani d'una assignatura jurídica i d'una llengua estrangera requereix modificar la pròpia assignatura i el pla docent. Atès que sembla imprescindible que hi hagin materials legislatius i jurisprudencials en aquesta llengua, sembla difícil arribar a resultats positius en assignatures obligatòries centrades en dret positiu estatal, autonòmic o local. En canvi, assignatures obligatòries sobre matèries internacionals o comunitàries, així com assignatures optatives semblen més idònies, almenys a priori, per impartir classes en anglès amb aquests objectius;

4^a L'aprenentatge simultani d'una assignatura jurídica i d'una llengua estrangera requereix algunes mesures organitzatives com ara la limitació del nombre d'estudiants i la possibilitat de fer servir espais que permetin la interacció amb els alumnes. Al mateix temps, cal millorar la informació que es dona als alumnes abans de la matrícula, així com el procés de matrícula

dels alumnes Erasmus. En assignatures basades en la participació i en un ús actiu del campus virtual, cal remoure els obstacles que endarrereixen el seguiment efectiu del curs i la dinamització del grup;

5^a El disseny i la planificació anticipada de les activitats i de la seva avaluació esdevé essencial si es pretén que la docència en una llengua estrangera persegueixi de forma simultània l'assoliment de coneixements jurídics i la millora del desenvolupament de la competència lingüística. La preparació de les classes i dels materials no es pot deixar per l'últim moment;

6^a La tasca del professor de l'assignatura no és la d'ensenyar la llengua estrangera, però sí que és important que totes les activitats d'aprenentatge i d'avaluació potenciïn simultàniament el treball dels continguts de l'assignatura amb la producció oral i escrita en aquest idioma. És per aquesta raó, que l'èmfasi recau en la definició dels objectius lingüístics que es persegueixen i en el coherent de les activitats del curs;

7^a La participació d'un tècnic/a de l'EIM esdevé imprescindible per tal d'assolir els dos objectius simultàniament. El paper d'aquesta persona és clau per determinar el nivell lingüístic inicial dels estudiants, per dissenyar les activitats del curs, per donar suport al procés d'aprenentatge dels alumnes i per avaluar l'aprofitament del curs des d'un punt de vista lingüístic. L'avaluació d'aquest aprenentatge requereix que la prova de síntesi tingui una estructura i continguts determinats.

8ª Sense la participació d'un/a tècnica/a d'idiomes en el procés d'avaluació no sembla possible incloure l'assoliment dels objectius lingüístics en la qualificació acadèmica de l'assignatura. Però amb aquesta participació es podria acreditar que els estudiants que han superat una assignatura impartida en una llengua estrangera tenen un nivell B2 sense la necessitat d'una prova addicional.

9. PROPOSTES CONCRETES PER A UNA PROPERA EDICIÓ DEL CURS

L'experiència d'aquest curs també permet establir una sèrie d'aspectes concrets que s'haurien de tenir en compte per a una futura repetició de l'experiència:

1ª Cal dissenyar el projecte d'innovació docent i els materials que es volen fer servir al llarg del curs amb antelació suficient; en tot cas, abans del començament del curs;

2ª Cal millorar el procés de matrícula dels estudiants amb les següents mesures: que el nom de l'assignatura aparegui en anglès i que el procés de matrícula dels estudiants Erasmus s'acceleri per tal que tots els alumnes tinguin accés al campus virtual des del primer dia;

3ª Convé definir amb més concreció quins seran els continguts específics del programa, tenint en compte que l'existència d'objectius lingüístics obliga de forma necessària a reduir els objectius jurídics de coneixement. També convé concretar des d'un inici els objectius lingüístics (pe exemple, expressió escrita);

4ª El projecte ha posat de manifest què és difícil poder determinar en quina mesura la metodologia docent aplicada ha millorat el grau de competència lingüística dels estudiants. Per poder analitzar i valorar de forma més precisa aquesta millora, cal que les proves que es fan servir per determinar quin és el nivell lingüístic dels alumnes i quin és el grau d'aprenentatge d'aquesta llengua tinguin una estructura similar i avaluïn els mateixos objectius;

5ª L'aprenentatge simultani d'una llengua i una assignatura requereix que les activitats i proves d'avaluació siguin comunes i integrin sempre ambdós aspectes; cal evitar un augment de les proves i activitats que han de fer els alumnes;

6ª Cal planificar amb més deteniment les activitats del curs i fer els ajustaments pertinents un cop es té coneixement del nivell inicial dels estudiants;

7ª Cal dissenyar des d'un primer moment activitats que serveixin per dinamitzar el grup, així com fer un seguiment del curs per tal d'evitar en la mesura del possible l'assistència irregular per part dels alumne;

8ª Convé construir unes rúbriques per a cadascuna de les activitats d'avaluació i donar-les a conèixer als alumnes. Això facilitaria determinar millor els resultats d'aprenentatge que s'esperen dels estudiants;

9ª Cal modificar aquells aspectes que han quedat poc clars del qüestionari de satisfacció de l'experiència per part dels alumnes;

10ª Convé assajar fins a quin punt seria possible que el fet de superar el curs permeti acreditar amb garanties que el nivell d'anglès dels alumnes sigui un B2.